

THÁI THUỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 128

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 10/11/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Buổi chia sẻ sáng nay của chúng ta là dời từ lâu ba lên lâu tám, do nơi này thiết bị đầy đủ hơn lâu ba, hiệu quả đương nhiên sẽ tốt hơn. Đối với vấn đề của hai bên, chúng tôi gần đây đã cải thiện rồi, nghe nói lâu tám lại lắp thêm một đường dây điện thoại, vậy hai bên của chúng ta có thể khôi phục. Ở nước Mỹ có rất nhiều đồng tu hy vọng có thể khôi phục lại liên lạc giữa hai bên, chúng tôi sẽ tận lực xử lý sớm vấn đề này.

Nội dung chú giải của Cảm Ứng Thiên Vựng Biên vô cùng phong phú, bởi vì vấn đề thời gian nên chúng tôi không thể đem những chỗ đặc sắc trong chú giải báo cáo với mọi người từng điều một, tuy nhiên quyển sách này lưu thông rất rộng rãi, hy vọng mọi người có thể tự mình hết lòng nỗ lực học tập. Đặc biệt là phải thường xuyên y theo lời dạy bảo của cổ thánh tiên hiền, nỗ lực phản tỉnh, sửa lỗi làm mới, vậy chúng ta mới có thể giúp đỡ chính mình thoát ly khổ nạn. Không những là khổ nạn hiện tiền, thông thường thì con người hay xem trọng trước mắt, sao biết được khổ nạn về sau còn nghiêm trọng hơn so với trước mắt gấp biết bao nhiêu lần, điều này đáng để chúng ta cảnh giác. Kết luận sau cùng: “Tôn kính, tín ngưỡng bậc thánh hiền, chưa có ai không đạt được quả báo mà thánh hiền nói”, câu kết này rất hay, cũng là khích lệ chúng ta phải tôn kính, tín ngưỡng lời dạy bảo của thánh hiền. Thế nào là tôn kính? Thế nào là tín ngưỡng? Đều ở y giáo phụng hành thì chúng ta mới có thể đạt được những quả báo chân thật mà thánh hiền nói. Trong đoạn thứ 60:

Xâm lăng đạo đức.

侵凌道德。

Xâm hại, hủy nhục người đạo đức.

Vừa mở đầu chú giải đã nói với chúng ta “người đạo đức trên thế gian”, ai mới là người đạo đức? “Nhu Nho sĩ đọc sách rõ lý”, nói về nhà Nho; “Tăng đạo khắc khổ tu hành”, đây là những người có đạo đức. Hay nói cách khác, đạo là rõ lý, đức là có thể đem lý mà họ hiểu rõ thực hành vào trong đời sống, gọi là đức

hạnh. Tiếp theo nói: “Ngôn là pháp tắc, hành là mẫu mực”, chính là câu mà hiện nay chúng ta nói “học vi nhân sự, hành vi thể phạm”, người như vậy chính là người có đạo đức. Khởi tâm động niệm, lời nói việc làm của họ là vì xã hội, vì chúng sanh, không phải vì bản thân, cho nên nói “vượt hẳn thông thường”, họ đã vượt hơn hẳn người thông thường, vượt hơn ở điểm nào? Người thông thường khởi tâm động niệm không có gì không vì chính mình, tâm lượng nhỏ hẹp. Người đạo đức thì tâm lượng rộng lớn, trong Phật pháp gọi là “phát tâm Bồ-đề, hành đạo Bồ-tát”. Cho dù hiện nay thân phận của chúng ta là gì, làm ngành nghề nào đều phải hiểu được đạo lý này, đều cần phải tu học. Cho nên tâm phải lớn, ngạn ngữ thường nói “lượng lớn phước lớn”, người người đều mong cầu đại phước báo, đại phước báo từ đâu mà có? Không biết được! Lời dạy bảo của người xưa nói đến rất nhiều nhưng chúng ta đã lơ là. Tuy thường nghe thấy, thậm chí là chính mình cũng thường nói, nói rồi nghe rồi nhưng không chú ý, không chú ý là không thật sự đặt ở trong tâm, không thật sự đặt ở trên hành vi, cho nên chính mình không đạt được quả báo thù thắng.

Hôm qua tôi gặp phải hai sự việc, việc thứ nhất là hội trường Lý nói với tôi công việc ở Đường Thành đang được tiến hành, đây là một việc tốt. Họ đến thảo luận với chúng tôi, hai bên gặp mặt thảo luận, tối hôm qua chúng tôi đã gặp mặt mấy vị tiên sinh này, tôi đã bày tỏ quan điểm của mình một cách rõ ràng, chúng ta không vì chính mình, chúng ta là vì xã hội, vì đất nước này, vì cả thế giới, làm một tấm gương tốt của chung sống hòa thuận, tôn trọng lẫn nhau, kính yêu lẫn nhau, hợp tác lẫn nhau. Cho nên công việc ở Đường Thành, chúng ta có thể thực hiện được, chúng ta sẽ rất vất vả; nhưng vất vả này rất xứng đáng, không phải vì chính mình, là vì xã hội an định, thế giới hòa bình. Dân tộc khác nhau, tôn giáo khác nhau có thể tôn trọng lẫn nhau, chung sống hòa thuận, chúng ta là vì điều này. Nếu như không thực hiện được thì cũng cảm ơn trời đất. Vì sao vậy? Chính chúng ta vui vẻ, vì không còn nhiều chuyện phiền não như vậy nữa. Cho nên, đối phương nhất định phải hiểu được quan điểm của chúng ta, chúng ta không phải nhất định phải làm, trong việc này đối với chúng ta mà nói thì một chút lợi ích cũng không có, đây là lợi ích xã hội đại chúng, là lợi ích hết thảy chúng sanh. Cho nên yêu cầu đối với chúng ta không thể quá đáng, quá đáng thì chúng ta sẽ không đồng ý, chúng ta không vì bản thân mà là vì chúng sanh. Nếu như vạn nhất không có cơ hội, tôi nói với Lý Mộc Nguyên và mọi người, công đức của chúng ta đã viên mãn rồi. Vì sao vậy? Tâm chúng ta phát ra là chân tâm, chân tâm phục vụ cho chúng sanh, cho xã hội nhưng không có cơ hội! Mặc dù không có cơ hội

nhưng công đức của chúng ta vẫn viên mãn, không làm được vẫn là viên mãn. Nếu như thực hiện được thì phải làm được mới viên mãn; thế nên cho dù không thực hiện được nhưng hễ chúng ta phát tâm thì không làm cũng viên mãn rồi. Tôi nói quan điểm của chúng ta rất rõ ràng, rất tường tận, để đôi phương nghĩ xem làm cách nào xử lý.

Việc thứ hai là cư sĩ Thôi Ngọc Tinh ở Đông Bắc gọi điện thoại cho tôi. Bên chỗ bà ấy có xây một nhà máy sản xuất xe hơi, nhân viên có hơn 4.000 người, hiện tại gặp phải một số khó khăn, bà rất chán nản, không muốn làm nữa. Nhưng phía chính phủ, một số cán bộ cấp tỉnh mong muốn bà, hy vọng bà có thể tiếp tục làm. Bà nói không làm, nhưng nhìn thấy đời sống của hơn 4.000 người không được ổn định, bà vẫn còn chút tâm từ bi; nhưng nếu làm tiếp thì bà gặp muôn vàn khó khăn, trong tình huống khó khăn này bà đã điện thoại cho tôi. Tôi nói: “Bà phải phát đại tâm, tuyệt đối không vì chính mình, bà phải phát tâm này.” Bà nói: “Tâm con phát không đủ.” Tôi nói: “Không sai.” Cuối cùng bà cũng giác ngộ, bà phát tâm không đủ; bạn vì mọi người nhưng trong đó vẫn còn chính mình, phần chính mình đó vẫn chưa đoạn được, nhất định phải đoạn sạch ý niệm lợi ích bản thân, hết thấy vì chúng sanh thì việc làm của bạn sẽ vô cùng vui vẻ. Công việc làm được viên mãn, làm được thành công là chúng sanh có phước, xã hội có phước, quốc gia có phước; làm không thành công, vậy thì chúng sanh không có phước báo, công đức của chính bạn cũng đã viên mãn. Kinh Lăng-nghiêm nói rất hay, một người chỉ cần phát chân tâm, chân tâm vừa phát thì công đức viên mãn.

Sau đó, việc có thể làm được hay không thì đó là duyên phận, dùng lời ngày nay mà nói thì duyên phận chính là rất nhiều điều kiện. Mọi điều kiện đều đầy đủ thì nguyện vọng của bạn liền thực hiện được; điều kiện không đầy đủ thì nguyện vọng của bạn không thể thực hiện. Nguyện vọng mặc dù không thể thực hiện nhưng nguyện vọng của bạn là thật, không phải giả, cho nên vẫn là công đức viên mãn. Còn như chướng ngại duyên phận của bạn, phá hoại duyên phận của bạn, nhân quả là họ gánh lấy, chúng ta không bị, họ gánh lấy. Đây chính là những gì trong đoạn kinh văn này nói, phía trước chúng ta vừa mới đọc qua: “ung tắc phương thuật”, ý này mở rộng ra chính là cản trở hết thấy những việc lợi ích xã hội, lợi ích chúng sanh. Vậy thì phải xem việc thiện đó của họ có sức ảnh hưởng lớn bao nhiêu, thời gian dài bao lâu, phải từ chỗ này mà kết tội. Sức ảnh hưởng của nó càng lớn, thời gian ảnh hưởng càng dài thì tội chướng ngại này càng nặng, kết tội lớn nhỏ khác nhau là từ chỗ này mà nói.

Chúng ta sống trong thế gian, thánh hiền thế xuất thế gian, không chỉ ở Trung Quốc, mà các tôn giáo khác của nước ngoài, đại thánh đại hiền hầu như là khác miệng đồng lời bảo chúng ta phải thành tựu việc tốt của người, không thành tựu việc xấu của người. Những việc mà người khác làm nếu bất lợi đối với xã hội chúng sanh thì chúng ta không giúp đỡ họ; nếu như có lợi ích đối với xã hội chúng sanh thì chúng ta phải tận tâm tận lực giúp đỡ họ, tùy hỷ công đức. Công đức này cùng với việc họ làm, công đức tùy hỷ cùng với công đức làm việc đó là không hai không khác. Vì sao vậy? Tâm của các bạn tương đồng. Họ có thể đích thân đi làm là do duyên phận đầy đủ; chúng ta không thể đi làm là vì duyên phận của mình không đủ, nhưng tâm lượng của chúng ta giống nhau, là bình đẳng, cho nên phước báo có được cũng giống nhau. Nếu như nhìn thấy việc tốt của người khác, việc thù thắng mà đồ kỵ chướng ngại, nói lời hủy báng, dùng đủ loại thủ đoạn không chính đáng để phá hoại thì tội này nặng rồi.

Đồng tu học Phật đều biết, trong tội ngũ nghịch có phá hòa hợp tăng, ý nghĩa này rất rộng, thế nhưng rất ít người hiểu được, cho rằng phá hòa hợp tăng là phá hoại tăng đoàn, đây chỉ là một ý rất hạn hẹp của câu nói này. Ý nghĩa chủ yếu của hòa hợp tăng là gì? “Tăng” là danh từ đại biểu cho đoàn thể, hơn nữa đoàn thể này hòa thuận nên mới gọi là tăng đoàn. Không nhất định là chỉ cho đoàn thể của người xuất gia, mà bất kỳ đoàn thể nào ở thế gian chỉ cần lãnh đạo và các phần tử bị lãnh đạo nhất mực hòa thuận thì đoàn thể này được gọi là tăng đoàn; không nhất định là chỉ cho người xuất gia, nếu người xuất gia ở cùng nhau không hòa hợp thì không gọi là tăng đoàn. Phật là nói ý này, chúng ta nhất định phải hiểu, cho nên nói về hòa hợp tăng, Nhà Phật nói sáu điều kiện hòa hợp, là lục hòa kính. Chúng ta cũng nhìn thấy trong các tôn giáo khác, như chúng ta xem thấy trong Thiên Chúa giáo, chúng ta xem thấy Hồi giáo, họ đích thực đầy đủ lục hòa kính. Đoàn thể này là có cống hiến đối với xã hội, đối với chúng sanh, họ làm rất nhiều sự nghiệp phúc lợi, nếu như chúng ta ác ý phê bình, ác ý hủy báng thì tội nghiệp này đọa địa ngục. Tầng ý nghĩa này ít người biết được. Trong Nho giáo, Đạo giáo ở Trung Quốc, những người thật sự tu hành đó đều là hòa hợp tăng đoàn.

Chúng ta nhìn xem các tôn giáo khác, chỉ cần chân thật tin tưởng tôn giáo, hiểu được giáo nghĩa, y giáo phụng hành, lợi mình lợi người thì không đâu không phải tăng đoàn. Trong tăng đoàn, tăng đoàn của Phật giáo thù thắng hơn những tôn giáo khác, vì trong Phật giáo không có tự tư tự lợi. Lời dạy bảo của Phật là “không tương ta, không tương người, không tương chúng sanh, không tương thọ

giả”, đây là vượt lên trên hết thầy tăng đoàn. Thế nhưng chúng ta nghĩ xem, chúng ta đã học Phật, gia nhập tăng đoàn Phật giáo, chúng ta vẫn là có tướng ta, tướng người, tướng chúng sanh, tướng thọ giả, vậy thì chúng ta nhất định không có gì hơn các tôn giáo khác, thậm chí là không bằng các tôn giáo khác. Chúng ta phải dựa vào lương tâm mà nói, không thể khen mình chê người, điểm tốt của người chính là điểm tốt, ưu điểm chính là ưu điểm, chúng ta nhìn thấy phải xưng tán, phải tán dương; chỗ nào chúng ta không bằng người thì phải thừa nhận, phải sám hối; Phật pháp là cao, là thù thắng mà vẫn chưa làm được.

Đối với những người có đạo đức này, nếu như bạn xâm phạm họ thì tội này rất nặng. Bạn không những không tôn kính họ, mà bạn còn khinh thường họ, trong hữu ý hay vô ý nhục mạ họ, ức hiếp họ, chướng ngại họ. Thật ra mà nói, những kết tội này trong nhà Phật không phải kết tội bạn chướng ngại nơi một người, bạn ức hiếp một người, nhục mạ một người, tội này nhỏ! Chính là nói nếu như đạo đức, học vấn, đức hạnh của họ đối với xã hội có ảnh hưởng rất lớn, bạn xâm hại, hủy nhục họ là phá hoại tín tâm của xã hội đại chúng. Phật nói ở trong kinh điển rằng những thiện tri thức này là con mắt của chúng sanh, là đèn sáng trong đêm tối, họ giáo hóa chúng sanh, những người này là người thiện trong xã hội, là tấm gương tốt của xã hội đại chúng. Bạn hủy báng những người này, không phải là đối với họ, mà là bạn hủy nhục hết thầy chúng sanh trong cả xã hội, hủy hoại tấm gương thiện lương của hết thầy chúng sanh, khiến cho xã hội đại chúng mất đi tiêu chuẩn thiện ác, tội này rất lớn; bởi vì kết tội như vậy nên họ mới đọa địa ngục A-tỳ. Ngược lại, nếu bạn xưng tán, bảo hộ, giúp đỡ người đạo đức thì công đức là vô lượng vô biên. Cát hung họa phúc chỉ trong khoảng một niệm, cho nên người giác ngộ nhất định là toàn tâm toàn lực tán thán hiệp trợ. Sức lực của chúng ta không đủ, duyên phận không đủ nhưng tâm hướng về của chúng ta là viên mãn, tâm tán thán của chúng ta là viên mãn thì vẫn đạt được công đức viên mãn, có sao không vui vẻ mà làm, tại vì sao phải tạo tác tội nghiệp?

Đoạn Cảm Ứng Thiên phía trên là nói về ác nghiệp bất thiện mà người đọc sách và bình dân thường phạm phải, từ “tri quá bất cải” đến “xâm lăng đạo đức”, chúng ta cùng nhau nghiên cứu thảo luận qua, ở chỗ này chúng ta dùng một chút thời gian làm một tổng kết. Đoạn tiếp theo là nói về “điều ác của sát sanh”. Con người nhất định phải giác ngộ, thời gian con người sống trên thế gian này vô cùng ngắn ngủi, cho dù là sống đến 100 tuổi thì cũng chẳng qua là 36.000 ngày mà thôi, cho nên thật sự là vô cùng ngắn ngủi. Trong 36.000 ngày, trên thực tế thời gian mà chúng ta thật sự sử dụng lại vô cùng có hạn. Mỗi một ngày ngủ 8 tiếng

đồng hồ thì đã mất 1/3 thời gian, mất đi 12.000 ngày rồi. Lại trừ tiếp lúc tuổi nhỏ và tuổi già, trên thực tế quý vị tỉ mỉ tính xem, thời gian mà con người sống ở đời có thể làm việc thật sự rất ít! Thọ mạng 100 năm, nhiều lắm chỉ có thể sử dụng 10 năm mà thôi, 1/10 thời gian. Thời gian ngắn ngủi như vậy, hà tất phải tạo nghiệp?

Phật thường dạy chúng ta trong kinh điển: “Thân người khó được, Phật pháp khó nghe”, cơ hội hiếm có khó gặp mà chúng ta đã gặp được rồi; gặp được rồi thì nhất định phải trân quý lấy, tận dụng thật tốt cơ duyên tu phước này. Không tạo nghiệp chính là tu phước, thọ mạng của cõi người ngắn, thử nhìn trong lục đạo, bất kỳ cõi nào khác cũng đều sống lâu hơn cõi người. Có lẽ quý vị cho rằng lời nói này chưa đúng lắm, chúng ta nhìn thấy rất nhiều động vật nhỏ trong cõi súc sanh sáng sanh chiều chết. Không sai! Những động vật nhỏ này ngu si, chấp trước kiên cố thân hình của chúng, tập tính của chúng, cho nên không dễ gì thoát khỏi thân súc sanh. Ở trong kinh điển, Thích-ca Mâu-ni Phật có kể cho chúng ta một câu chuyện, vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc có một tổ kiến, Phật nhìn thấy liền mỉm cười? Đệ tử thấy Phật nhìn tổ kiến rồi cười thì liền hỏi nguyên nhân gì mà Phật cười? Phật nói: “Tổ kiến này, bảy vị Phật xuất thế rồi mà chúng vẫn chưa thoát khỏi thân kiến.” Không phải nói thọ mạng của kiến dài, mà là sau khi chết rồi vẫn đầu thai làm kiến ở trong cái tổ này. Nguyên nhân là gì? Chấp trước. “Hết thấy pháp từ tâm tưởng sanh”, chúng không giác ngộ, cho rằng thân đó là thân của mình, cho rằng hoàn cảnh sống đó chính là hoàn cảnh sống của mình, đời đời kiếp kiếp làm thân kiến, đời đời kiếp kiếp không rời khỏi hang ổ của chúng, rất đáng sợ!

Thế nên cổ thánh tiên hiền từ bi đến cực điểm, các ngài đều là lợi ích chúng sanh, không phải lợi ích chính mình; lợi ích chính mình thì hà tất phải nói nhiều như vậy, viết nhiều chữ như vậy làm gì, mệt chết được. Bản thân vì sao không chọn thanh nhàn tự tại, vì sao phải nhọc lòng dạy người khác, thuần túy là lợi người! Ân đức này quá lớn, đáng tiếc chúng sanh trong thế gian ngu muội, không nhận ra ân đức. Bạn xem chư Phật Bồ-tát, thánh hiền thế gian và xuất thế gian, các ngài mong điều gì ở chúng ta? Chúng ta hằng ngày kỷ niệm, thờ cúng, cung kính các ngài, kỳ thực đây không phải là điều các ngài cần, không phải vì cái này, các ngài cái gì cũng không cần, chỉ hy vọng chúng sanh tốt, học tốt hướng thiện, đừng đọa vào ác đạo chịu khổ. Chân thật như những gì nhà Phật nói là “vô duyên đại từ, đồng thể đại bi”, không có điều kiện, đối với chúng ta không mong cầu bất cứ điều gì, chúng ta phải nhận thức rõ ràng. Chúng ta cung kính thánh hiền, thực

ra mà nói là tôn kính tánh đức của chính mình, là tôn trọng hiểu học của chính mình, ý nghĩa trong đây rất sâu, người thế gian hiện nay hiểu được điều này lại càng ít. Vì sao vậy? Không có người nói, cũng không có người chịu làm.

Chúng ta may mắn có thể gặp được Phật pháp, có thể gặp được Đại thừa, những năm 70 Toynbee người Anh nói rằng: “Có thể cứu văn thế kỷ 21, giúp đỡ thế kỷ 21 chỉ có Phật pháp Đại thừa và học thuyết Khổng Mạnh của Trung Quốc.” Người phương Tây nghe thấy lời này thì có tính cảnh giác tương đối cao, chúng ta đã nhìn ra được. Trường học của nước Anh, từ mẫu giáo cho đến đại học đều có khóa trình kinh Phật, đây là họ đã cảnh giác. Nước Úc đang làm theo, lần trước chúng tôi tới Úc, quan viên chính phủ Úc còn nhờ chúng tôi, mong muốn chúng tôi biên soạn sách giáo khoa cho mẫu giáo và tiểu học. Thiên Chúa giáo thì yêu cầu linh mục của họ đối thoại với Phật giáo, đều là bị ảnh hưởng của Toynbee. Chúng ta là người Trung Quốc, cái mà chúng ta kế thừa chính là văn hóa của nhà Nho và Phật pháp Đại thừa, việc chúng ta tu học so với họ mà nói thì nhân duyên thù thắng hơn nhiều. Ngôn ngữ, văn tự, hình thái ý thức dễ dàng hơn họ, họ phải vượt qua những khó khăn này mới có thể thấy được giáo học của Đại thừa và nhà Nho. Ngày nay chúng ta sống ở trong đây, cần phải biết hết lòng nỗ lực, mình nhất định phải biết chính mình. Người xưa thường nói là phải biết chính mình, biết được căn tánh của chính mình, điều này quan trọng hơn bất cứ thứ gì, biết được năng lực của chính mình, biết được hoàn cảnh sống của chính mình, ta phải nên làm những gì, nên học những gì? Quyết định mục tiêu và phương hướng mà đời này chính mình phải nỗ lực, như vậy mới có thể có thành tựu. Nếu như trong đời này không có mục tiêu, không có phương hướng thì bạn sống đến già vẫn không thành tựu được việc gì, điều này thật đáng tiếc!

Hoàn cảnh sống của chúng ta rất khổ, pháp thế gian đều không phải là thành tựu chân thật, Nho và Phật đều dạy chúng ta như vậy. Pháp thế gian dù huy hoàng hơn nữa cũng chỉ là hoa ưu-đàm thoáng hiện, không có ý nghĩa, không có giá trị; người thế gian truy cầu những thứ hư giả này, không thực tế. Chỉ có đại thánh đại hiền, các ngài rõ ràng, các ngài sáng tỏ, cái mà các ngài truy cầu là chân thật; chân thật là đạo đức, đạo đức nhân nghĩa là chân thật. Chúng ta phải lấy cái này làm mục tiêu, tỉ mỉ tư duy căn tánh của chính mình, lên bục giảng kinh không phải ai cũng có thể làm được, nhất định phải biết căn tánh của chính mình, phải hội tụ đầy đủ vài điều kiện cơ bản. Điều kiện thứ nhất là xả mình vì người, phải có tâm từ bi! Bạn không có tâm này thì học vấn của bạn không thể thâm nhập, không thể thấu triệt. Tự tư tự lợi là chướng ngại lớn nhất, nhà Phật thường nói

“từ bi là gốc, phương tiện là cửa”, tâm từ bi là căn bản, căn bản của dạy học là đại từ đại bi. Chúng ta tỉ mỉ quan sát, bắt đầu từ Thích-ca Thế Tôn cho đến lịch đại tổ sư đại đức hoằng pháp, nếu như không có tâm từ bi thì hiệu quả hoằng pháp lợi sanh có hạn, sức ảnh hưởng không lớn; chân thật có thành tựu to lớn đều là đại từ đại bi. Đây là điều kiện cần có đầu tiên.

Điều kiện thứ hai nhất định là sư thừa, điều này khó! Sư thừa là tuyệt đối tôn kính phục tùng đối với thầy. Thầy là người từng trải, thầy đem kinh nghiệm tâm đắc truyền thụ cho chúng ta, chúng ta không kính trọng thầy, không chịu tu học theo phương pháp của thầy thì làm sao mà thành công? Vậy chỉ đành tự mình tìm tòi, điều này khó! Cho nên người khéo học thì nhất định sẽ quý trọng kinh nghiệm thành tựu của thầy, lấy đó làm nền tảng, hoàn toàn kế thừa điểm tốt của thầy, lại sửa đổi chỗ chưa tốt, vậy thì học trò sẽ vượt qua thầy. Nhà Phật, nhà Nho đời đời tương truyền đều là dùng phương pháp dạy bảo này, thời đại mới tiến bộ, trình độ văn hóa mới không ngừng nâng cao. Cho nên nếu không có điều kiện tôn sư trọng đạo này thì chúng ta sẽ không làm được việc hoằng pháp lợi sanh ở trên bục giảng.

Điều kiện thứ ba là phải hiểu được “nhất môn thâm nhập, trường thời huân tu”. Nhất môn thâm nhập, phải thâm nhập đến mức độ nào? Thâm nhập đến kiến tánh, dùng điều này làm tiêu chuẩn, trong Giáo hạ nói là thâm nhập đến viên giải, đại khai viên giải. Hiện tượng này tức là thông một bộ kinh rồi, thông tức là thông tánh, kiến tánh thì hết thấy kinh đều thông, mở bất kỳ bộ kinh điển nào ra, ý nghĩa trong đó bạn đều rất rõ ràng, rất sáng tỏ; không những Phật pháp thông rồi mà hết thấy pháp thế gian cũng thông luôn, đây là điều mà nhà Phật thường nói: “Một kinh thông, hết thấy kinh thông.” Nếu như chúng ta không tuân theo nguyên lý nguyên tắc này, chính mình muốn sáng tạo cái mới thì sẽ tương đối không dễ. Nguyên lý nguyên tắc này ở trong nhà Phật đã dùng hai, ba ngàn năm rồi, trong ba ngàn năm này, bất luận là tại gia hay xuất gia tu học thành tựu đều không trái ngược lại nguyên tắc này, đều là đi theo con đường này. Chúng ta muốn bỏ đi con đường của người xưa, chính mình mở một con đường mới, việc này không phải là việc dễ dàng, cho nên chúng ta nhất định phải biết, phải hết lòng đoạn ác tu thiện, đoạn những tập khí ác của chính mình. Đối với Phật pháp, thiện pháp, thiện hữu, nếu chúng ta không tin tưởng, không khẳng định, do dự không quyết thì đây đều là ác; phải chân thật sửa đổi trở lại, phải bồi dưỡng điều kiện thành công của chính mình.

Thành công còn phải có sự giúp đỡ của ngoại duyên, bên trong có thân nhân duyên, bên ngoài phải có ngoại duyên; điều quan trọng nhất của ngoại duyên, ngôn ngữ Trung Quốc có câu: “Thiên thời không bằng địa lợi, địa lợi không bằng nhân hòa.” Thế nên chúng ta mới biết “nhân hòa” quan trọng hơn bất cứ điều gì. Giữa người với người nhất định không thể kết oán, ý niệm cũng không thể có, chúng ta hành Bồ-tát đạo, chúng ta học Phật. Người khác đối với chúng ta có oán giận nhưng chúng ta đối với họ nhất định không có chút ý niệm oán giận nào, ý niệm cũng không có; chúng ta học Phật, còn họ không học Phật. Nhà Phật xưng người tu hành, xưng Bồ-tát là “nhân giả”, nhân giả là cách xưng hô tôn quý nhất trong nhà Phật, Thích-ca Mâu-ni Phật đều xưng những Bồ-tát này là nhân giả. Nhân giả là gì? Người nhân từ, người đầy đủ tâm Bồ-đề, tâm từ bi, người như vậy xưng là nhân giả. Nhà Nho Trung Quốc nói “nhân giả vô địch”, nhà Nho định nghĩa như vậy cho từ “nhân giả”, địch là gì? Là đối lập với người khác, nếu như bạn có đối lập với bất kỳ chúng sanh nào thì bạn là bất nhân. Nhân giả đích thực chỉ có một tâm chân thành, nhân từ đối với hết thảy người, hết thảy việc, hết thảy vật. Tại sao lại hình thành đối lập? Vì quan niệm chủ quan quá mạnh, không chịu nhường người khác thì liền đối lập với người, đôi bên không nhường nhau; đôi bên chỉ cần có một bên nhường thì vấn đề lập tức được hóa giải. Ai chịu nhường? Phật Bồ-tát chịu nhường. Phật Bồ-tát tùy thuận tánh đức, phạm phu tùy thuận phiền não, phiền não thì sẽ không nhường, tánh đức thì nhường. Phiền não là ác, tánh đức là thiện. Tùy thuận lời dạy bảo của Phật-đà, tùy thuận lời dạy bảo của cổ thánh tiên hiền thì đều là tùy thuận tánh đức, chúng ta phải hiểu được điều này, phải hết lòng học tập.

Phương pháp tích lũy công đức là vô lượng vô biên, sự nghiệp giáo hóa chúng sanh cũng là mọi người phải đồng tâm hiệp lực, không phải một cá nhân độc lập mà có thể làm được. Mọi người biết được việc hoằng pháp rất quan trọng, nếu như không có hộ pháp, không có điều kiện hộ trì bên ngoài thì người hoằng pháp cũng không có chút tác dụng gì. Các bạn nhìn cuộc đời tôi sẽ thấy được rất rõ ràng. Cuộc đời của tôi gặp được ba vị thầy tốt, thầy là chỉ đường, đường là phải tự mình đi, đi con đường này cần phải có người giúp đỡ, chính là hộ pháp. Nếu tôi không được sự hộ trì của Hàn quán trưởng, điều này mọi người biết rõ, tôi chỉ có hai con đường để đi, một là làm kinh sám, hai là hoàn tục, không có con đường khác để đi. Bạn muốn phát tâm giảng kinh nhưng ai mời bạn giảng kinh? Ai để bạn giảng kinh? Người hộ trì thật quá quan trọng. Tôi ở Đài Loan có được sự hộ trì của Hàn quán trưởng, 30 năm giảng đài không gián đoạn. Trước

đây tôi ở Hồng Kông giảng kinh, mỗi năm đi một lần giảng một tháng. Ở Hồng Kông có sự hộ trì của cư sĩ Lô, tôi ở Hồng Kông đã giảng bảy, tám năm; sau khi cư sĩ Lô vãng sanh, không có ai mời thì đành gián đoạn. Khi Hồng Kông trả về Trung Quốc thì tôi đi tham dự, gặp lại các đồng tu xưa, họ nói: “Pháp sư, rất nhiều năm không thấy ngài đến.” Tôi nói: “Không phải tôi không đến, mà không có ai mời tôi.” Ở Singapore, các bạn nghĩ xem nếu như không có cư sĩ Lý Mộc Nguyên thì tôi không có chỗ đứng ở nơi này. Cho nên, hộ pháp không phải ở chỗ nhiều, mà thật sự có được đại hộ pháp đắc lực, hoằng hộ phải phối hợp thì Phật pháp mới có thể trụ lâu ở thế gian.

Cho nên chính chúng ta nghĩ thử, nếu như chính chúng ta chân thật phát tâm hoằng pháp lợi sanh, điều kiện trên bục giảng chưa đủ thì làm công tác hộ trì, chân thật phát tâm hộ trì, phối hợp mật thiết như vậy thì Phật pháp sẽ hưng thịnh, chúng sanh có phước, công đức nhất định là tương đồng. Muôn vàn đừng hiểu lầm, công đức pháp sư giảng kinh trên bục giảng lớn, công đức chúng ta hộ trì thì nhỏ, không có chuyện này, đều lớn như nhau. Giống như chiếc đồng hồ vậy, lên bục giảng kinh là kim đồng hồ, bên trong thiếu một con ốc thì nó không chạy được, thế nên công đức là bình đẳng, không có lớn nhỏ. Chúng ta rõ ràng đạo lý này thì phải hợp tác lẫn nhau, quang đại Phật pháp, lợi ích chúng sanh. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta làm một tổng kết như vậy.